

Womhaj Bóh!

Czykło 46.
18. nov.

Łětnik 10.
1900.

Serbske njedzelske łopjenka.

Wudawaju so kóždy šobotu w Smolerjez knihcizischczerńi w Budyschinje a šu tam dostacž ša šchtwórtlětnu pšchedplatu 40 up.

23. njedzela po šwi. Trojizy.

Mat. 18, 23.

Njebjeske kralestwo je podobne kralej, kiž chzyscherachnowanje dźeržecž se šwojimi wotrocžkami.

Tón kral je tón Knjes našch Bóh, jeho wotrocžny šmy my. Smy do jeho služby stupili wot šwjateje kšczenizy šem; šmy šo pošdžischo tyšaz króčž k tutej služby pšchipošnawali. Kaž husto šmy Boha „Knjesa“ mjenowali, šmy š tym na dobo wobšwědcžili, šo šmy jeho wotrocžny. Israel stejesche w holej wotrocžkowej služby. Naš je tón kral šufnju dźěczatštw šwoblek. Džecžo pať njedyrbi w jeho služby nješwěrnishe bycz, dylžli wotrocžk. — Se wšchitkimi šwojimi služobnikami, wotrocžkami a dźěczimi chze kral rachnowacž. Šdy je tutón džen wotrachnowanja? Je kóždy wjecžor. Škóždy wjecžor šo twój Knjes tebje prašcha: „Kať šy š twojimi kubkami hospodarik? Šsym czi na mozach cžela a dusche, na kuble a wobšedženju, na žonje a dźěczoch a cželedži wulki šchaz špožčik, šy jón wužiwal a wjedł k mojej cžeseči, k mojeho kralestwa natwarjenju?“ Wón chze rachnowacž, dyrbi rachnowacž. Chze nam našch dolh najprjedy k pošnacžu pšchinjesčž. Wodawa jeho dolh pať jenož temu, kiž je jón špóšnal a šo jeho wušnal. — Wón rachnuje š tobu na kónzu kóždeho tydženja, na kónzu kóždeho lěta. Š najmjenšcha chze wón rachnowacž. Čže na tajkich dnjach šacžucze pšchetžadžuje, šo chze šo twój Bóh š tobu jašny

čžinicž. Ty wšchal husto žaneho lóšhta k rachnowanju nimašch. Prajišch jemu š jašnymi abo š njejašnymi šłowami: „Něť žaneho cžaza nimam, chzemy to hišcžce woštajicž, chzemy to rachnowanje dźeržecž, hdyž budže wjazny hromadže.“ A na khwilu da šo Bóh wotpošacž. — Wón rachnuje pať š tobu na wšchitkich špowjednych dnjach. Še šu wošebje k temu, šo by šo wujafniko mjes tobu a twojim Knjesom. Šchtóž pať ani žaneho špowjedneho dnja wjazny nima, šchtóž je šwojeho Knjesa lěta dolho trošchtowacž wjedžal, pola teho šo škóncžnje tola pšchelanje. Wón je tón Knjes, wón chze rachnowacž, a wotrocžk dyrbi pšched dolžnymi knihami šměrom šedžecž, njech chze abo njecha. „A hdyž wón počza rachnowacž, pšchindže jedyn pšched njecho, kotryž běšche jemu na džešacž tawšynt puntow winojty.“ Šchtó dha běšche tón jedyn? Kať dha šu jemu rečali? Štary Valerius Herberger je to wušlědžik a praji nam, šo jemu rečaju Šan Škóždžicžki. A š tym ma prawo. My wšchitzny šmy tón šly wotrocžk. Ale prajišch ty, kať móže wotrocžk, kať móžu ja šwojemu knjesej tať wjele winojty bycz? Wopomń jenož, nješku to žani khudži dželacžerjo, šu to wyšozny kralowšny šastojnizy, kotrymž je to najkrašnishe a najdrožishe, šwoje njebjeske kónške kubla dowěrik. Šsu to Israelitojo, kotrymž je w šlubjenju šwojeho lubeho šyna darik. Še jim te wudebišny šwojeho hnadneho šjewjenja dať. Džešacž wězow leži w druhim artiklu, kotrymž žane šwětně kublo rune njeje. Džešacž wězow leži w džešacž kšnjach, kotrež šu krašnishe dylžli šloto, haj, dylžli najwubjernishe šloto.

Pohladaj na swoje saniczowanie Boha, jeho hnady, jeho prawdoszcz; pohladaj na swoju njeľuboszcz pscheczimo bratram a na swoju ľiwkoszcz pscheczimo swojej kamšnej sboźnoszcz, dha te džeřacz tawšynt puntow hižo won pschińdžeja. Kať wjele pschiczińy sa nař, so w hľubotej pokornoszcz wšchědnie prořymy: Ānježe, měj sežerpnivoszcz so mnu, Āhryřtuř je Āzi wšchitko řaplaczil!

Samjeń.

Puczowanie po Bozim piřmje

abo

tajke myřle nadeńdžeř, Bože řłowo cziťajo.

Řodawa řwěrnj cziťať „Řomhaj Bóh-a“.

(Řotraczowanie.)

I. řnihi Řóřřařowe, 16. řtaw.

II. Šchuczka 7—14. Na puczju do Āagarineje domišny řetka wona Ānjeřoweho jandžela. Wón pohnuwa ju, so řo řařo wróći a wěřchěře jej, řchto ř jeje džeřcza budže, kotrež něťto hiřchěe njeřporodžene pod wutrobu nořy.

Me Ānjeřowy jandžel, kotrehož mařch wot wšchědneho jandžela kručje rořdžělec, dofelž je ř Bohom řuneho bječa, namaka ju pola wódnjeje řtudnje, a to w puřczinje, kotraž je do krotkeho wječjora wot Āananejskeho kraja, 7 dnjom puczja daloka, mjenujzy pschi řtudni pschi puczju do Sur abo Āur. Běře to pschi puczju abo pschi dróřy ř Āebřona psches Āerřabu do egiptowskeje namjeřneje krajiny Sur abo Āur abo teř el Āřifar wjedžajej.

Řamna řtudžeń řěła něťto Ain Moilahi. řať daloko běře Āagar czeřajo pschicřla a ničťon ř Ābrahamoweho doma njeběře řo řa nej podať, so by ju domoj wróćil; něťto pať běře wšchěch mozow řbyľa: budžila běře řo wjele dnjom doľho po puczju psches řame ľetaze peřki a psches krajiny, hđžež ani cřłowjeť řwój řtatof řtajiľ njeběře. řať běře řo řydnjla abo ľehnjla pschi řtudni ředžo, so by tu tola něčťon nimo pschicřol a řo na jeje bėdnoszcz a huřjenoszcz chřyl řmilicž. Ā řchťo pschińdže a řo nad nej řmili? Ānjeř řam je řwojeř řtajnje hotoweř a Ābrahama dla teř ju pořohnowajeř hnadu. řschetož Ānjeřowy jandžel, tu ř přěnjom řařej w řwjatym piřmje nařpomnjenj, njeje řadyn druhi, řhibe řyn Āoži, kotryž je řo pořdžicřo ř řeřuřom Āhryřtuřom w czeľe řjewil, a kotryž je řo hižo řa czař řtareho řłuba czařto nařhwilnje řjewil ř cřłowječjeř abo jandželřej pořtawu. řajki běře wón teř tu řa řagaru řchol, so by ju na jeje puczju wróćil.

Řo wšchěm řtarym řłubje nadeńdžeřch rořdžělenje mjeř poťajnym Bohom a mjeř řjewjenjom Boha, Bohu řamemu řunym, kotremuž řěla řo ř wjeřcha „Ānjeřowy pořol (jandžel)“ (Āaleach, řehovah), ale teř „Bóh“ (Āl, Āohim, Ādonai a řehovah), kotryž je ředyn ř nim a tola teř hinařchi. řutón Ānjeřowy pořol je hižo patriarchow wodžil, wón je Řóřřařa řbudžil, wón je iřraelski ľud psches puřczinu wjedť, wón je byl ř přěnim wjowarjom iřraelskeho ľuda w Āananejskim kraju, a wón je teř dale byl ř wodžerjom a řnježerjom nad iřraelskim ľudom. řajki řěla wón pola řeřaje „jandžel, řiž je psched nim = psched jeho woblicžom“, pola Daniela „Řiřhaľ“, a jeho řežele Āabriel ř profeczi, kotryž ř nim řěči, pola Āalalachiřa řěla wón „jandžel řłuba“, řa kotrymž ľud řada a ľudeř řo řłubi, so wón ř řwojemu templej pschicřdže. Řiřdže řo w řtarym řłubje njeřtanje, so by jandžel w mjenje Bořim řěčzał (řaž řo pola Daniela Āabriel, pola řeřařje jandžel, kotryž ř prořetom řěči, řařnje rořdžěľuje wot řehovah-a), mjeř řym řo Ānjeřowy pořol na nařchim meřtje a teř hewaľ huřto řěči řako řehovah, a jeho řjewjenje řu meľi řa řjewjenje řameho Boha wjeřřneho; řaj, Bóh přaji wo řutym jandželu řařnje: „w nim je moje mjenje“ (= moje řjewjene bječe). řeho mjenje „pořol“ abo „jandžel“ meľi řa řyle powřchitkowne, a nje meľi je řa řajke, řako meľo řo ř nim něťajka wořebita worřchta wřřchřchich bječow, jandželow wořnamječž. W nowym řłubje wořnamjenja řo je řłowami: „řłowo, řyn, podobnoszcz, Bořa řařnoszcz“ řyle to řame: cřłowječej pschiwobrocžene woblicžo, řjewjenja poťajneho Boha, wořebje počahařje řo na to wuras, wot Āhryřta huřto naľoženy, „kotryž je mje pořklať, řa řym wot Řótza pořklaňy“, řaž wón teř w řiřče na řebřeřřich 3, 1 „japořchťol“ řěla. Řěhduřche řjewjenje Řóřřeho cřłowjeľa na řemi pschihotuje řo po

wřchěm řtarym řłubje na dwěmaj puczomaj: na jeneř řtronje pschipowjeda řo psche wřcho wultotny a řařny cřłowřki pořol Boha (pořdžicřo: Řeřřař, Ānjeřowy řalbowany), kotremuž řo w jeho cřłowjeřtwe je ř dobom bójřke mjenja, bójřke wořebitořče a bójřke řtutki pschizpivaju; na druheř řtronje wuřtupuje rořdžělenje po wořobje w Bořy, řjewjeť poťajneho Boha, džeń a řařniřcho a njeđwěľomniřcho; teho dla řpóřnawarře teř pschihotowar puczja, řan, w Āhryřtuřu wěčřneho, kotryž je pschicřol ř njeřa a kotryž je nade wřchitkimi.

Boži jandžel chřyřche, so by řagar najpřjódzy řpóřnala, so je czeľnywřchi řo pschewwataľa a so je njeřprawje czińila, a ř jeho narěče meřeřche huřdom řpóřnacž, so wón ju deřje řnaje. řuž džeřche ř nej: řagar, řarajina džowka, ř wotťal řem pschicřdžeřch a hđže chzeřch? řwona dořtawřchi hľuboki řačziřchčž wot mařeřtořče teho, kotrehož tu řetka, njeľořeře řa řadnym ři wurěčžemi. řšches řwoju czeľnoszcz nadořčž hižo poňiřena wotmolwi wona: řa řym wot řwojeje řnjenje řaraje czeľka. řwona je dře řruta pscheczimo ři byla, tola ľeřje dře by bylo řa mje, bych-ľi řa pschi nej wořtala; řam njeby mje řajka czeľnoszcz nadeřchla.

Ā Ānjeřowy jandžel džeřche ř nej: řwóćž řo řařo ř twojeř řnjeni, a pořorjeř řo pod jeje řuzy, njebudž řařakľa pscheczimo nej, dha budže tebe teř pscheczěľniwje witacz. řřchawo teř řama cžujěřch, so řebi na řwojim puczju ničěho dobreho nje nadeńdžeřch.

Ā Ānjeřowy jandžel, řať ju řřhrořliwřchi, so by řo wróćila, řjewi jej teř, řchto bė wón — řón Ānjeř — ř nej wořobneho w Ābrahamowym domje chřyl, a řchto něťto hiřchěe ř nej chze, budže-ľi wona jeho řłowu pořľuřhna; pschetož wón džeřche ř nej: řa chzu řwoje řymjo řať pschiporječž, so njebudže pschelicžomne.

řžěčžo, kotrež pod wutrobu njeřeřch, je ř Ābrahamoweho řymjenja; teho dla ma řo teř ř řutym džeřčžom dořjelnicž, řchtož řym Ābrahameř czeľneho pořohnowanja řłubiľ. řeř w přěnim džeřčžu mařch hiřchěe wulke pořohnowarře řłubjenje řpóřnacž, kotrež běře řo wóťzeř wřchěch wěřjazych dořtalo.

Ārabřka, ř wjeřřcha wobyľlena wot řmaelitom, je řiwe řóřto, ř kotrehož řo cřłowječjo řóřla. Řěčziřchěčžo řuteho ľudřtwa wuľiwa řo po ľěťyřazach doľho daloko a řchěroko do narańřchich a na wječjorňych řrajinom. řižo do řuhamedowňych czařow řydlachu Ārabřke řplahi hižo po wřchěř přěđťowneř Āřiji, w narańřchěř řndiji hižo w řřjedžňych wěčach, po wřchěř řewjeřneř Āřizy je Ārabřka kolebka wřchěch řamňych ľudow. Řo wřchěm indiřřim morju řačž ř Āolulřřim řupani řydlachu woni hižo w řřjedžňych wěčach; řať teř na řořambřřich móřřich řřjohach. ř řóđžemi řeřdžachu po morju řačž do řadnjeje řudřkeje a řačž do řameje řhineřřeje. W Āuropiřkeř wobřyđľichu řšpanřřku řame 700 ľěť.

(Řotraczowanie.)

Řweřna wójřka řhronřla ř ľěta 1870.

(Řotraczowanie.)

Šchťo dale?

Řójna je řtrach. řřched nej řwarňuj nař, ľuby řnježe Božo! — řo řuteje bitwy pschicřdže powjeřčž do Āřařřhausen, řo wot řyleje wřy řadyn řamjeń na řruhym njewořtanje! řuž řo řta, řo řmjertne řřřki řutych ľuđži nadpadyňchju, a řo czeľachju, řchtož jenož móřeřchťej nořy bėžecž; jenož něťotř řtare řónki wořtachu doma, wřchaf nejřřu řwoje řiwjenje řať ľubo meľe, řaž mľodny ľud. řdže pať řu czeľarjo wořtali? řa horach a we holach řu ředželi, řu widželi řłomjenja řwojeje wřy a řřwřchweilera ř njeřju řapacz. řať je řutym ľuđžom we wutrobje bylo! řřwój dom řwořich džeđow a wowřow w řłomjenjach! řřchitko je řhubjene! řotom to řřřřne woľanje nařchich czeľazyňch wořakow, to „hurah“ dořwjarřow! řiřchěe něťto powjedaju, řať řu pschezo řařo czeľali, hodyńny doľho w jěnym dychu pořpochi, řunje řako bychju helu řady řebje meľi. řřu řotom w řřóđžach a řřóžňach pschewozowali, dla hľoda a ľačňoszczě řřoro řařinřli, a pschezo řařo psched řřuřřakami czeľali. ř Božo, řať móřeřch nař řy řať řřjudo- wacz! řdyž řo to něťto na řřmřřich wječjorach na pschajach powjeda, dha to nařch mľodny ľud njeřa wěricž. ř džečži, džečži, wř nje wěricže, řať řrašňnje je to bylo! Āřařřhausen řtejeřche hižo doľhu řhwilu w řłomjenjach, řalo běře mľodny řřořť je řwojim nanom a ř dwěmaj hóľčřkomaj hiřchěe doma. řule a granaty řľětowachju wot wřchitřch bořow, njeřpscheczěľ řo pschezo bóľe bľiži. řu wořtacz, njeje móřno, ale řchťo czińicž? řřořť wořmje řwojeřo bėdneho nana na řhřibjet a hóľžow pod pažu, a czeľa won psches

hona, dale psches polo, hdžež so tyrašerojo shromadžowachu k smjertnemu jechanju, wón salěšy na jenu hórku, ale potom wón padnje, wón njemóže dale. Duž praji jeho bédny nan: „Wostaj nje ležo a wumož twoje mlode žiwjenje a žiwjenje twojeju hólzow. Sa póndu pomalku ja wami, hdyž wumru na dróšy, widžimoj so w njebyu sažo. Wožemje!“ — A hdyž džeše, je hylkami we woczomaj. Starý nan hiščeje widži, kaš so tyrašerojo na Brušakow waleja, kaš jich kanony powitaja, so i kopizami i konja padaja, kaš eži sbytkni ežekaju, so so wschitko ja nimi furi. Wón thelpa dale ja hlédami hwojeho hyna, a hlaj, we wulkej holi so namakaju, a wschitzy so Bohu dżakowano wumoženi.

A što je so Rychtarjež Fryzej i Elšahausena stało? Těho so tež jandželjo pschewodželi. Kunje w najwjetšej bitwje bježěše wón psches hona a pola, hrijedža mjes Němzami a Franzowsami, a ničžo so jemu stało njeje. Wón je sbožownje ežekaj. Někotre dny posdžijšo doprašowasche so němški wysch, hačž je tamny hólčezž žiwý wostał, kotryž je i Elšahause psches bitwiščežo bježal.

Wo tajkich džiwnych wumoženjach móhl wjele powjedacž, ale tež jara srudne wězki so so stala. Wo tutych chzu we dalschich słowach spomnicž.

(Pofracžowanje.)

Na pokutny džen.

Gladaježe so!

Erasmus Roterdomski, kotryž běše w Lutherownym ežaku žiwý, ežehowazy podawł powjeda: Hollandski, kiž hoščinj jara lubowasche, bježěše ras pschi bohatej hoščinje a da bebi derje byčž. Wón pak běše so pscheblisko k thachlam hynul, so so bórny jeho hrijedženška drašta, hdžež běše k wohenjej najbližša, smudžicž počža. Esužod to pntny a směrom k njemu rjekny: „Božluchaj, ja mam tebi něšto prajicž!“ Tón pak njehasche we hwojim wježelu myleny byčž a wotmolwi: „Mój luby, po twojim woblicžu hrijedžicž, njeje to ničžo hrijedžaze, štož chješch mi prajicž; ja eže prošu, wotstorcž jo, pschetož pschi hoščinje dyrbišch kamny wježelym sacžiščezam a radošnym powjesčezam wutrobu wotewricž.“ Wě so hrijedž nětkele mjelčezěše a da směrom byčž, so so hrijedža dale a dale smudžezěše. Stónčnje, hdyž běše hodžina k kónzej a tamny běše so derje najedł, so wón hwojeho hrijedža woprašča: „Mó, pschecželo, što dha je, štož chješch mi šdželicž?“ — „Sa chzych tebi jenož prajicž“, tamny wotmolwi, „so so twoja hrijedža pali; wobaj kónzaj staj hižo spalena.“ — „Ešy ty rošuma sbył?“ nětko drubi wolašče a so wobrocži, so by bebi škodu wobhladał, „ežeho dla to nješy hrijedžom prajil?“ — „Sa chzych to ežinicž“, běše wotmolwjenje, „ale ty mi to sakasa, něšto nješpodobne powjedžicž, a duž dyrbišch mjelčezčž. Sa hrijedž nětko mištrjazemu wóhnej pschihladowal a směrom woblicžil, hdy budže so tebi hačž na eželo a na kóžu palicž.“ — Lubi ežitarjo, to je wěježe spodžiwny podawł. A tola so wón wschědnje stawa! Njebedži tak někotry, kaš tamny Hollandski, ja wježelym blidom žiwjenja, pschi hwojich sawježeljenjach a njeha so mylicž dacž psches nekafše thutne myšle a jo sa što wosmje, hdyž jeho něšto na šbože jeho dušče a na hrozazy wohen dopomni? A stónčnje, hdyž jemu wohen hižo na dušču a hrijedomje pali, hrijedž w smjertnej hodžinje, wón postocži a drubich ludži wobskoržuje a Boha hrijedže, so jemu ničtó prjedy ničžo prajil njeje, so by so hladał a wukhowal. Wdy pak dyrbimy tajkemu prajicž: napominany hrijedž husto a wjele, ale ty jo nješy hrijedžez chzył, dokelž běše tebi hrijedž pschegara luby. — A ty, luby ežitarjo, kaš štejich ty a masch so w tym? Pokutny džen so tebe i thutnym hrijedžom prasča a pschiwola: „Gladaježe so, prjedy hačž je posdže!“

Pschekupž w šarškim domje.

Wós bohateho pschekupža so wo wšy šwrocži a dyrbješe so nušnje wuporjedčezč. Pschewar wježelneho šararja prošezěše, so hrijedž pola njeho psches nóz wostacž, a bu tež pschecželnje horje wsaty. Wo jstwe, w kotrežž wón špasche, ležezěše biblija na blidže. Pschekupž hižo dolho do žaneje biblije pohladał njeběše. Šenož na pjenješy běše wón myšle mēł. Nětko wón bibliju wsja, w njej pytasche, a stónčnje pschidže wón na pschirumanje wo bohatym mužy, kotrehož polo běše derje nješlo. (Luk. 12, 16—20.) Šónž: „Ty kłasiš, we tej nozy budže twoja dušča wot tebe sažo žadana; a ežeje budže, štož hrijedž pschihotowal?“ móžny psche-

winjazy sacžiščez na njeho ežinješče. Wón bebi pschewyšezě: Ty beše dženža w najwjetšim štrasche, — hdy by kónz wsal, što by i tebe bylo? Što hrijedž ty ja wěznocž nahromadžil? Tajke prasčenja we nim wotuczachu. W tej nozy móže so moja dušča wote miše žadacž! — tule myšl wón wotbnež njemóžezěše, a ja dolhi ežasž so wón sažo přeni krocž modlezěše a Bohu hrijedž, so chze wot nētka sa tym pytačž, štož je horjeka. Wón duchowneho prošezěše, so by jemu tu bibliju pschewostajil, a nētka jeho ta kniha na wschitkich jeho pschewowanjach pschewodžezěše. Ežim wjazny w njej pytasche, ežim nutrišcho so modlicž nauwukny, ežim dobročiwjšcho hwoje kubla nałożezč, ežim štrošchnišcho šeruškej so dowericž a w tajkim dowřenju njebešow so nadžezč.

Wschelate i bliska a i daloka.

— Šandženy šchwórtk mēješče hrijedža předarška konferenza hwoje požeženje w Budyščinje. Šnješ pschewodžča šarar rječez Šakub wotewri šhromadžijnu i nutrej modlitwu. Wulke beše nam wježele, so jeho w jeho snatej ežikocži a štwosocži sažo wohladachmy a so i nim Bohu dżakowachmy, so beše jemu sažo po dnjach thorosčez woczestwicž dał, so móžezěše tak žiwje a rjenje nasche wuradžowanja wodžicž. Najprjedy jednase so wo hrijedženju šwotkowneho mišionštwja sa pschichodne lēto. Šamjetowachu so Minakal a Šetlizy. Dokelž pak ma so pschichodne lēto tež hrijedžen snutskowneho mišionštwja wotdžezčez, je nētka prasčenje, hačž so hrijedžen hrijedžen šwotkowneho mišionštwja do Šetlizy položil, potom by so hrijedžen snutskowneho mišionštwja w Minakale wotmēł. Šučžna agenda sa woprawjenje, kemschithodny a šchecženizy ma so i nowa wudacž a budžetaj nowocžiščez šnješ šarar Šakub a Šolčez wobštaracž. W lēče 1903 ma so nascha hrijedža biblija i nowa ežiščezčez a k temu tež pschekladacž po nowym pschekladanym wudawku němšezě biblije. Šnježa duchowni so do pschekladanja a pschihotowanja sa nowocžiščez džela. Šwježelaze beše wosjwjenje šnješa pschewodžču, so so hiščeje hrijedže štwosoczi darmo dostacž — a so móža so wone jako rjany hodowny dar thudym Ššerbam wobradžicž. Šednasche so tež wo wudacžu štwosoczi galerije. Dokelž maja so do njeje tež wobrašy štwosoczi pschiwšacž, nadžijomnje tele wobrašy tež sa nasche hrijedže knihe wo hrijedžich wosjadach, kotrež chze knihowne towarštwjo wudacž, dostanjemy. W bratrowskej lubocži powjedachmy hrijedže wo wschelaticch naležnosčezach naschich hrijedžich wosjadow. Šbože naschich hrijedžich wosjadow — to je hrijedže nascheje hrijedže duchowneze konferency. To je tež sažo to rjane šendženje, kotrež mējachmy, žiwje a jašnje wupokasalo, kaš tež te wutrobu hrijedže hrijedže, kotrež so pschi šhromadne hoščinje wurčezčachu. Šnascha konferenza chze hrijedžemu luděj žiwje hrijedženje dacž, so naležnosčez naschich hrijedžich wosjadow na wutrobje nošy.

Pschi škladnosčez nascheje hrijedže duchowneze konferency i hrijedže wutrobu hrijedžachmy kšajnu rēčž, kotryž je wodžez hrijedžich kemschenjow w Draždžanach pschi pschewodacžu nascheho hrijedžeho dara naschich wosjadow, rjaneho šhelicha do wobnowjenze šchizneje štwosoczi, pschewodžču šnješom šuperintendentom Dibeliškom džezčal. Šam je radošez, so móžemy tu rēčž lubym Ššerbam šdželicž:

„Wšokodošojny šnježe! biskopje a pastyrjo we wosjadže hrijedže šchizy!“

Hdyž so Šam a Šaschej wosjadže wrota i nowa postajezneho Šbožeho doma wotewrja, budže i wosjadu na Šabor powšchenej sacžuwacž a Šasch šhrijedž budže: To je tón džen, kotryž je tón šnješ ežinicž!

Wdy wēšez, so budža do Šascheho psalma šahrijedžacž wosjadny kralowšeho mēšta, haj, w duchu, wosjadny ewangelškich wosjadow štwosoczi kraja, a budžez teho wēšty, pschewodžču nasche hrijedže wosjadny.

Te hrijedže wosjadny so i Šami žarowale; wone so so i Šami hrijedže wo to pōšnacž, tajke žohnowanje je Šoh hwojej šchizneje wosjadže wotmyškil, hdyž wón džen štwosoczi a nušy na nju wotpuschez, wone so i Šami hrijedže wosjadny, jako so posbchowaschez na štwosoczi: i ranja a i wšezora bu drubi džen. A hrijedže a džowki tutych naschich wosjadow so tu w štwosoczi Šethaniju w njesapomnitej štwosoczi mēra wobkhowale hačž do dženža, a nētka hrijedže sa Šami ežahnjecž do nowze a tola tak snateje šchizneje štwosoczi.

Pschi tym kłapa tu a tam ta šama dobročiwja wutroba sa naš!

Rschizna zyrkej je Szerbam sa jich Bože služby se šwjatej wjeczerju dlęje hacž 50 lęt hospodu skiczala a jo dale cżini. — Sa to nasch hnuty, njewuprajomny wutrobny dżak! Szerbske wošady pať proscha tež schiznu zyrkej, wona chynła domolicž, so my jeje wołtarkej dar wopruijemy: to šwjate šudobje, kotrež je krašne psches tu službu, do kotrejež šo staji.

Rschiznej zyrkwi krašne šudobja njepobrachuja, ale wona njech tola pschwošnje w dopomnjeczu na Szerbow, kotřiz hinašchi wuras sa šwój dżak njewjedža, hacž psches šnamjo dopomnjecža na teho, psches kotrehož šmy živi. a to je Šesuf Krystuf, khlėb žiwjenja, picže žiwjenja, nascha šbožnosč. Šamjeń."

Byče a šamjšty njewėrn.

Cżlowjek bjes nabožništwa je tu na šemi podobny lődži, kotraž bjes kompaža a kőtwizy šrijedž smohow morja pluma; kőždy wokomik mőže šo na škowanych skalach rošrasycž a we hłubinach šo potepicž.

O, wy bjesbožnižy, kotřiz šo k šwojemu kőtkemu rošumej jako k pschibohej modlicze abo trasch šo tepicže w šlepjazych radoščach, kotrež hrėch na wokomik porodži, kotřiz se škőstnej ruku torhacže šwjate šwjastki, kiž cżlowjeka k njebju cžahnu, wy dwėlowarjo a njewėriwi, šastancže khwilu rošpominajo: „Njeje Bőh, pőžcžiwosč je hola prőšnosč, njeje ani njekšmjertnosč, ani šašowidženje we wėcžnosčzi, a šprawne šudy Bože njekšu nicžo, hacž šcherjenja, kotrež je pschwošera šplodžila — —.“ Wotwažcže tajke myšle pschi šebi we šwojich šcžchwach, šawėrnno, nőž dyrbi waš potrcž, kaž we cžėmnosčzi šo bőle šacžmita myšlicž njehodži, a k njej wotblyšcž k hele, kotraž wam žiwjenje a byče se šwojim jėdom šawdawa!

„K cžemu dha šym na šemi? Šdže wjedu moje pucže? Šchto budže šo mnu we wėcžnosčzi?“ Tute tñchne praschenja wobdawaja njewėriwego, kaž njedobre duchi, a wotmolwenje, kotrež šebi na nje dawa, šu, kaž hdyž šo šymiza žra šapšchimnje, tak šo se štyškom pschewšaty šwojemu žiwjenju kłije.

Kaž šty duch štupi k cżlowjekej njewėra na džen, na kotrymž šo radoščzi poda. Dofelž, šchtož mőže radošč bycž, hdyž šo tola k rowom škőnczi, a hdyž žiwjenje žiwjenje rėfacž, hdyž tola wėcžne njeje?!

Kaž šty duch wobdawa njewėriwego pschinarodžena šlabosč a torha jehow wšchėdnje do noweho cžėžkeho hrėcha: šchto dyrbjal šo hrėcha a šuda Božeho bojecž, šchto pőžcžiwosčje dla wopory pschinjescž?!

Kaž šty duch kała bolosč njewėriwemu hłubšcho do wutrobny, cžėžy šastona w cžakach domapytanja a šadwėluje. A šchto mőhlo tež troščta pschinjescž wutrobje, kotraž do wjedženjom Božich, do wėcžneho žiwjenja njewėri?!

Kaž šty duch bliži šo njewėra mrėjazemu na šmjertnym kőžu a wucžišcžzi jemu k helškim wušmėšchenjom šmjertny pőt.

Wšchitko tu na šemi padnje, jeli šo wėra padnje. Šotom je cżlowjek woprawdže k temu poniženy, šchtož by wėdomosč naschich bohašabycžiwych cžakow jehow rady šcžiniła: je kralom njerosumnych šwėrjatow. Wėrniosč, šprawnosč a lubosč njehydla we njewėriwej wutrobje, a by-li mőžno bylo, šo njewėra šo po šwėcže roššchėri, šo jőn wobkneži, tőn džen budže cżlowjeczi šplah k cžrjėdu torhazych wjėlkow. Šrawo a šprawnosč by šo k rowu njekla. Njesprawnosč by na trőnach kralowala. Wšcho šwjate a dobre by šo šahnało, haj khostalo. Šrėch by knježil, škőscž šwoje triumšy šwjecžila: šemja by šo do hrosneje hele pschėmėniła a kőždy cżlowjek na njej by k došpołnym — djabołom byl.

To je nimale ta wobrada, k kotrejež chže njewėra šwėt wobšbožicž.

Wšchelatė wuškładowanje šedmeje kasnje.

(Še šo w Šruskej štalo.)

Šakub, šararjowy pohoncž, bė jeneho hőlza w šarškej šahrodže dožahnył, kotryž bė tam jabłuka šchcžipal. Šakub wša šwojeho arrestantu a wjedžesche jehow k knjesej šararjej, šo by tőn mlodeho paducha khostal. Šo by šhonil, kajke khostanje paduščny hőlcžez doštanje, pošłuchajšche Šakub pschi šarškich durjach. Š mjersanjom šlyšesche, šo knjes šarar hőlza jenož napominašche, šo njebju šedmu kasnju wjazy pschėstupil, a škőncžuje hőlzej prajesche: „Šeli

šmėjesch hdy wulku žadosč sa jabłukami, pschidž a praj m: to.“ —

Tak bu mały paduch se jštwy pušchcženy. Tola tu wša Šakub hőlcžjeza a wjedžesche jehow do šahrody. Tam bė šebi prjedy worjeschny kij škowal. Tőnlc kjesch hrabny pohoncž a prajesche paduchej: „Šaj, nėtk halle ja tebi šedmu kasnju wuložu.“ A k tym položi hőlza na kawku a bijesche k kjeschkom na šadnju kőžu pachola, kotryž jara šchřecžesche. —

Šawėscže, tőn hőlcžez njeje wjazy šedmu kasnju šabył.

Šrusški a tružki.

Šwobody a prawa šaklad
Budž ma jakoň šawėrnno;
Kőždu druhu mőž we kraju
Mam sa šchłodne pschibőjštvo.

* * *

Šhudy, nušny, wobšajaty
Bohatemu bojosč jo;
Kadšcho widži jehow pjaty,
Dyžli jehow woblicžo.

* * *

Ššchi mucženjach a njemėri
Šsu radži šwjėrcha šakomni.
Njech k Bohom abo k cžertom dže,
To najmjėnšcha kich štarosč je.

* * *

Šswėt wšchelatėje myšle je,
Wőn wšchelku nošy žadosč:
Šchtož jedyn horzo woplacže,
To druhemu je radošč.

Nėšchto k rošpominanju.

Šchtož lubosč nima, njeje žiwny; šchtož je wot žiwjenja žiwny, njemőže wumrjecž; šchtož šwojemu pschecželej lubosč dawa, tőn jemu wjazy dawa, hacž wšcho šłoto; šchtož lubosč dawa, tőn šam šebje dawa.

* * *

Bőh ženje nikoho šbil njeje, šo jehow pošđžičcho šašo se šwojej žalbu nježalbowa.

* * *

Košacže wutrobny je šekarštwow.

* * *

Šechėnosč nihdy wėšta njeje.

Šudancžy.

Kotre šu te woišdla, kotrymž šo njecha na šuchi pucž, a tola wšchal po mokrym bjes wšcheho šapšchaha jėdža?

[ʼəʃəʒ v kuʒəʃə]

Šady kotreje džėry nőžny štražnik (wajchtar) šteji, hdyž na ranje trubi?

[ʼkəʒə əʃəuɣnəʃ kəʒə]

Dališche dobrowólne dary ša wbohe armeniške šyroty:

Psches knjesa šararja Mərbaka w Šrodžišcžzu:

M. N.	š Wőšborka	10 hr.	—	np.
M. N.	š =	3	=	=
M. N.	š Wuježta	10	=	=
M. N.	š =	5	=	=
M. N.	š =	2	=	=
M. N.	š Njehorna	3	=	=
M. N.	š =	3	=	=
M. N.	š =	2	=	=
M. N.	š Wozyna	5	=	=
Š	Drožđžija: psches šotru L.	11	=	=

Psches k šararja Šubizu w Bukežach:

Šencžowa k Wadėz	5	=	=
Šekłowa jun.	—	=	50

Šromadže: 59 hr. 50 np.

W mjenje wobohich šyrotow praji wutrobny dżak

Šolcž, redaktor.